

Kan bare gjengis offentlig i
anonymisert form, jf. domstolloven
§ 130 første ledd

NORGES HØYESTERETT

Den 19. august 2025 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Bull, Bergh og Thyness i

HR-2025-1487-U, (sak nr. 25-107582STR-HRET), straffesak, anke over dom:

A (advokat Liv Oleanna Giertsen)

mot

Påtalemyndigheten

avsagt slik

DOM OG BESLUTNING :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens dom om voldtekt og mishandling i nære relasjoner.
- (2) Eidsivating lagmannsrett avsa 30. april 2025 dom med slik domsslutning:

«1. A, født 00.00.1990 dømmes for overtredelse av

- straffeloven § 293, jf. § 292, jf. § 291
- straffeloven § 283, jf. § 282
- straffeloven § 292, jf. § 291
- straffeloven § 282,

sammenholdt med straffeloven § 79 bokstav a til fengsel 11 – elleve – år.

Til fradrag i straffen kommer 451 – firehundreogfemtién – dager for utholdt varetekt, jf. straffeloven § 83.

2. A dømmes til å tåle kontaktforbud til beskyttelse av B på ubestemt tid, jf. straffeloven § 57. Han forbys å forfølge, besøke eller på noe annet vis kontakte henne direkte, indirekte gjennom tredjemann, elektronisk, på telefon eller liknende.
3. A dømmes til å tåle kontaktforbud til beskyttelse av C, D og E i 5 – fem – år, jf. straffeloven § 57. Han forbys å forfølge, besøke eller på noe annet vis kontakte dem direkte, indirekte gjennom tredjemann, elektronisk, på telefon eller liknende.
4. A dømmes til å betale oppreisningserstatning til B med 450 000 – firehundreogfemtitten – kroner innen 2 – to – uker fra forkynning av dommen.

5. A dømmes til å betale oppreisningserstatning til C, født 00.00.2020, med 100 000 – etthundretusen – kroner innen 2 – to – uker fra forkynning av dommen.
6. A dømmes til å betale oppreisning til F med 300 000 – trehundretusen – kroner innen 2 – to – uker fra forkynning av dommen.
7. A dømmes til å betale F 18 960 – attentusennihundreogseksti – kroner i erstatning innen 2 - to - uker fra forkynning av dommen.»

- (3) A har anket til Høyesterett. Anken gjelder lagmannsrettens saksbehandling, lovanvendelse og straffutmåling. Det er også begjært ny behandling av de sivile krav.
- (4) Under straffutmålingen anføres det blant annet at det ikke foreligger grunnlag for å idømme kontaktforbud, særlig ikke overfor As barn. Det vises til at barna aldri er blitt utsatt for vold, at han nå skal sone en lang fengselsstraff, og at de har rett til kontakt med sin far.
- (5) *Påtalemyndigheten* anfører at anken ikke bør tillates fremmet, og tiltrer lagmannsrettens vurderinger.
- (6) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at anke til Høyesterett ikke kan fremmes uten samtykke fra ankeutvalget. Utvalget kan bare gi samtykke når anken gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken prøvd i Høyesterett, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd første og andre punktum.
- (7) Dersom Høyesteretts ankeutvalg enstemmig finner det klart at hele eller deler av lagmannsrettens dom bør oppheves, kan ankeutvalget oppheve uten ankeforhandling, jf. straffeprosessloven § 323 tredje ledd bokstav a.
- (8) Ankeutvalget er kommet til at det for så vidt gjelder kontaktforbudet for en periode på fem år overfor tiltalte og hans tidligere ektefelle Gs tre felles barn er slike svakheter ved lagmannsrettens begrunnelse at dommen på dette punkt må oppheves.
- (9) Straff i form av kontaktforbud er regulert i straffeloven § 57. Bestemmelsens første ledd lyder slik:

«Den som har begått en straffbar handling, kan ilegges kontaktforbud når det er grunn til å tro at vedkommende ellers vil

 - a. begå en straffbar handling overfor en annen person,
 - b. forfølge en annen person, eller
 - c. på annet vis krenke en annens fred.»
- (10) Det følger av praksis at risikoen må være nærliggende og reell, jf. Ot.prp. nr. 90 (2003–2004) side 456 med henvisning til praksis knyttet til straffeprosessloven § 222 a, og Rt-2001-672. Videre er det en forutsetning at forbudet ikke innebærer et «uforholdsmessig inngrep», jf. straffeprosessloven § 170 a og HR-2021-1434-A avsnitt 19. Kjernen i forholdsmessighetsvurderingen er å veie de totale ulempene for den domfelte mot behovet for trygghet for dem som beskyttes av forbudet.
- (11) Ankeutvalget forstår lagmannsretten slik at kontaktforbudet overfor barna først og fremst er begrunnet i frykt for at tiltalte eller hans familie vil ta med seg barna til Irak. Rettighetstap

etter straffeloven § 57 trer i kraft når dommen er endelig, jf. § 58 første ledd, men fristen for rettighetstapet løper ikke under soning, jf. § 58 fjerde ledd. I praksis vil dermed kontaktforbudet kunne vare under hele soningen, og deretter i ytterligere 5 år, dog med mulighet for overprøving 3 år etter løslatelse, jf. § 58 tredje ledd. Særlig fordi fengselsstraffen i denne saken er så lang som 11 år, er det en mangel ved lagmannsrettens avgjørelse at det ikke er foretatt noen nærmere vurdering av behovet for, og lengden av, kontaktforbudet, herunder en vurdering av om bortføringsfaren vil være til stede også etter at fengselsstraffen er sonet.

- (12) Disse manglene ved domsgrunnene kan ha virket inn på dommens innhold for så vidt gjelder kontaktforbudet overfor de tre barna, jf. straffeprosessloven § 343 første ledd. Ankeutvalget finner det da enstemmig klart at denne delen av dommen bør oppheves. Utvalget finner ikke grunn til å la opphevelsen omfatte ankeforhandlingen, jf. straffeprosessloven § 347 første ledd. Lagmannsretten må ved den nye behandlingen vurdere om det er nødvendig med ny ankeforhandling.
- (13) For øvrig finner ankeutvalget at anken ikke gjelder spørsmål som har betydning utenfor den foreliggende sak, eller som det av andre grunner er særlig viktig å få prøvd i Høyesterett, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd første og andre punktum. Anken for øvrig tillates derfor ikke fremmet.
- (14) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G I D O M :

Lagmannsrettens dom oppheves for så vidt gjelder kontaktforbudet til beskyttelse av C, D og E, domsslutningen punkt 3.

S L U T N I N G I B E S L U T N I N G :

For øvrig tillates ikke anken over straffedommen fremmet.

Espen Bergh
(sign.)

Henrik Bull
(sign.)

Erik Thyness
(sign.)